

„Daar is de koets,” zei Ernst. „Stap maar in.” Toni lachte. Hij keek de kamer eens rond. Toen stak hij de hand in z'n zak en haalde er iets uit.

„Dat is voor jou, Ernst,” zei Toni zacht. Ernst hield een klein pakje in zijn hand. Hij maakte het open en toen . . . „Is dat voor mij, Toni?” vroeg Ernst. „Dank je wel, Toni.”

Overgelukkig keek Ernst naar de kleine zingende engel, die Toni had gesneden. Hij wist hoeveel Toni van dit engeltje hield. Toch gaf hij het aan hem. Maar nu wist Ernst ook, dat Toni een echte vriend van hem was. Voorzichtig zette Ernst het engeltje op een kastje. Toen kleedden de jongens zich vlug uit en kropen in de koets. Even later kwam moeder hen toedekken.

„Kijk daar eens, moeder,” zei Ernst. „Dat engeltje heb ik van Toni gekregen. Hij heeft het zelf gesneden. Het zingt, moeder. Het zingt het versje van Toni. Kijk maar naar het mondje.”

Moeder knikte. Ze vond het erg mooi. De jongens werden lekker warm ingestopt. Nog even praatten ze. Toen vielen hun ogen dicht.

Op het kastje stond het engeltje van Toni en zong een wiegelied voor het Kindje in de kribbe. Hoor maar.

De stal van Meerheuvel

YGE FOPPEMA

Ik gá niet,” zei Gina boos.

„Jennechien!” zei moeder verdrietig.

„En ik héét geen Jennechien!” riep het meisje.

„Denk aan vader,” zei moeder haastig en keek bezorgd naar het plafond, alsof ze erdoorheen zou kunnen kijken.

Toen liep Gina hard weg en sloeg de deur achter zich dicht. Dat had ze nu juist niet moeten doen, want vader . . . maar waarom zei moeder dat dan ook allemaal! Alleen om haar te plagen. Iedereen deed alles om haar te plagen.

Binnen vroegen de kleintjes, Jobje van drie en Rietje van zes: „Waarom is Jenneke boos, moeder?”

En moeder zei: „Ze is niet boos, alleen maar een beetje verdrietig omdat vader ziek is.”

„Ik ook verdrietig!” riep Jobje. Hij trok een boos gezicht en draafde naar de kamerdeur, met de bedoeling er eens flink hard mee te slaan. Moeder ving hem op en zei: „Zal ik jullie een kerstverhaaltje voorlezen?”

„Hè ja!” riepen ze.

Gina hoorde dat het stil werd in de kamer. Het liefst was ze naar boven gelopen, naar haar kamertje - maar het was niet eens haar kamertje, want Rietje sliep er ook -, maar dan moest ze langs de deur van de grote slaapkamer, en misschien werd vader dan wel wakker; die werd wakker van niets.

Ze ging onder aan de trap zitten. Nu het helemaal stil was, hoorde ze moeders stem in de kamer.

Zeker aan het vertellen - zo'n kerstverhaal van iemand die lang weg is geweest en dan toevallig net op Kerstavond weer thuis komt, of van een ondeugend kind dat op Kerstmis braaf wordt. Bah, dacht Gina, altijd hetzelfde, en zo gaat het in werkelijkheid nooit. Iedereen is akelig tegen me, en na Kerstmis is iedereen óók akelig tegen me.

Het bleef stil. In de gang was het koud. Misschien word ik wel ziek, dacht Gina, en ze ging zich voorstellen hoe ze in bed zou liggen en moeder bij haar zou zitten en zou zeggen: „Het spijt me zo dat ik zo akelig tegen je ben geweest . . .”

Alle akeligheid was begonnen toen vader ziek werd en niet meer naar kantoor mocht. Uit de stad waren ze verhuisd naar Meerheuvel, een klein dorpje aan het IJsselmeer, en moeder had vaders werk overgenomen; ze reisde nu elke dag op en neer naar de stad en vader deed het huiswerk.

„Zo kan het toch óók!” zei hij opgewekt, maar Gina vond het verschrikkelijk. Het bedierf al haar plezier aan de verhuizing naar Meerheuvel. En ze had zich er zoveel van voorgesteld! Het waren natuurlijk allemaal boerenkinderen daarbuiten, en zij zou wel eens laten zien . . .

Ja, wát ze precies zou laten zien wist Gina, die toen nog gewoon Jenneke heette, zelf ook niet, maar ze stelde het zich in elk geval heel prettig voor. Zo iets als een elfenkoningin tussen de dwergen. En omdat een elfenkoningin moeilijk Jenneke kan heten, en ze toch al zo'n hekel had aan die naam, had ze gevraagd of ze zich in 't vervolg niet Gina mocht laten noemen. In Meerheuvel zouden ze het niet gek vinden, want daar kende niemand haar. En Jenneke was immers óók niet haar eigen naam, ze heette Jennechien, naar haar grootmoeder, en Jennechien was een afkorting van Jennegina . . .

Het laatste had ze zelf bedacht, om een verklaring te hebben voor de naam Gina, die ze zo mooi vond. En ze had net zolang aangehouden tot vader en moeder gezegd hadden: toe dan maar, laten ze daarginds op school dan maar Gina tegen je zeggen, maar voor ons blijf je Jenneke. Of Jennechien, zoals moeder haar soms nog noemde.

Maar de nieuwe naam had haar geen geluk gebracht. De kinderen op het dorpschooltje kwamen er helemaal niet van onder de indruk. Wat ze wél deden was: Gina uitlachen om haar stadse spraak, en haar maniertjes, en later ook omdat haar vader de huishouding deed en haar moeder ging werken. Vooral sinds een jongen van school vader eens met een schort voor aan de deur had zien staan - er was gebeld en hij had geen tijd gehad de schort af te doen - hadden ze haar geplaagd en Gina Keukenpiet tegen haar gezegd. Ze had het nooit thuis verteld, maar dát was de reden waarom ze niet naar de zondagsschool wou. Zelfs niet nu de juffrouw haar speciaal had uitgenodigd voor het Kerstfeest.

„Je gaat natuurlijk wél,” zei vader toen hij na zijn middagrust beneden was gekomen. „Nu we in het dorp wonen, hoor jij erbij. Vroeger ben je ook altijd naar zondagsschool gegaan; de eerste tijd hier vond ik het niet zo erg dat je liever thuisbleef, maar nu ze je speciaal vragen, en nog wel voor het Kerstfeest . . . nu mag je niet 'nee' zeggen.”

„Je hoort het, Jenneke,” zei moeder.

Als vader zo sprak, dat wist Gina, hielp tegenspreken niets. Het was half vier; om vier uur zou het Kerstfeest in de kerk beginnen. Langzaam stond ze op om haar mantel aan te trekken.

„Breng je wat lekkers voor me mee?” vroeg Rietje, en kleine Job kwam er als een echo achteraan: „Breng je wat lekkers voor me mee?” Maar hun zusje gaf geen antwoord en zei alleen maar „da-ag” tegen niemand in het bijzonder.

„Wat dat kind toch heeft de laatste tijd,” zei moeder; „je krijgt haast geen goed woord meer van d'r.” „Ze doet er wat lang over om hier thuis te raken,” zei vader, „daarom is het juist zo goed voor haar om vandaag mee te doen.”

Intussen liep Gina langzaam de laan af. Aan het eind daarvan was rechts een pad dat omhoog liep naar het oude kerkje met zijn vierkante toren; het stond op de heuvel waarnaar het dorp genoemd

was. Door de mist heen die de hele dag had gehangen, kon je de verlichte ramen zien. Er liepen mensen het kerkpad op, meest kinderen, maar ook enkele grote mensen. De grote mensen kende Gina niet; de kinderen . . . dat waren dezelfde die haar op school links lieten liggen, of, nog erger, haar plaagden en Gina Keukenpiet zeiden. En moest ze dáármee nu feestvieren? Ze wou niet spijbelen van het Kerstfeest - ze wou er alleen maar niet dadelijk heengaan. Nóg niet. Ze liep het kerkpad voorbij en rechtuit het bos in. Het begon al te schemeren, maar ze kende de weg en was niet bang. Het pad liep rechtdoor tot het een klein eindje verder afboog naar de grintweg die naar het dorp terugleidde; verdwalen kon ze niet. Ze maakte alleen maar een kleine omweg. Het was een klein bos; aan het eind begon de polder weer, en als het helder was, kon je vandaar de stad in de verte zien liggen. Maar nu schemerde het en er hing bovendien een vreemde, lage mist; van het bospad af kon je eroverheen kijken en een eindje verder stak de kruin van de zeedijk er net bovenuit, maar de rest van de dijk was onzichtbaar. Als je er nu bovenop stond, zou je dan over de mist heen de stad kunnen zien? Gina dacht dat ze het nog best even zou kunnen proberen. 't Was nog vroeg, en het weggetje door de polder was maar een klein eindje. Maar in de polder was de mist veel dichtter dan ze had gedacht. Ze kon maar weinig voor zich uit zien, en links en rechts zag ze niet veel verder dan de overkant van de sloot. Het was er doodstil; geen vogel riep, geen klein dier ritselde in het gras, zelfs het geluid van haar eigen voetstappen scheen meteen gedempt te worden door de mist, die als watten om haar heen hing. In zo'n stilte had Gina nog nooit gelopen. Ze wist dat het maar een klein eindje was, maar een beetje griezelig was het wel. Ze zou maar flink aanstappen. Het was toch verder dan ze had gedacht. De dijk kwam niet in zicht, het pad liep nergens omhoog. En achter haar begon, heel verweg, de klok van de dorpskerk te luiden. Het was niet zo ver als het leek, ook het klokgelui werd door de mist gedempt, maar dat wist Gina niet. Ze schrok. Was ze zó ver van het dorp? Dan moest ze verdwaald zijn. Maar er was toch maar één weg, en die liep rechttoe-rechtaan naar de dijk! Terugkeren, dacht ze, naar het bospad. Daar was de mist niet zo dicht. Tenminste . . . zo even niet. Maar hij leek wel steeds dichtter te worden. Gina moest goed uitkijken om niet van het pad af te dwalen. En het werd steeds donkerder ook. De weg terug leek eindeloos. Aan het Kerstfeest dacht ze helemaal niet meer. Als ze de bosrand maar weer zag! Maar er was geen bosrand, alleen een weg zonder eind tussen twee poldersloten.

De donkere massa die eindelijk, eindelijk opdoemde en die ze eerst voor de bosrand aanzag, bleek een hooiberg te zijn. Een paar passen verder was een schuur, en naast de schuur stond een boerderijtje. Gina had nooit een boerderij aan de polderweg of bij de bosrand gezien. Een deur ging open, er scheen licht over het modderige erf en een mannestem riep: „Is daar iemand?” Gina draafde naar het licht toe. Haar knieën werden ineens zo slap, dat ze bijna struikelde; haar hart klopte heftig; er liepen tranen over haar wangen en ze kon niets zeggen. In de deur stond een man in een blauwe overall; hij vroeg: „Is er wat? Had je een boodschap? Waar kom je vandaan?” Maar Gina snikte alleen maar. De man nam haar mee naar een huiskamer die tegelijk keuken leek, want er stond een fornuis waarop een pan stond te pruttelen. Er was ook een vrouw die op een soort ruststoel lag, en aan de tafel met het bruine zeil er over zat een meisje, dat ineens opsprong en „Gina!” riep. Gina was zo verbaasd, dat ze tegelijk haar angst en haar tranen vergat. „Jannie,” zei ze, „wat doe jij hier?” Jannie was een meisje uit haar klas! „Ik woon hier,” zei Jannie, „maar hoe kom jij hier?” Toen Jannies vader en moeder het verhaal hoorden, keken ze heel bedenkelijk. Op een winteravond het bos in, en dan bij mist door de polder . . . „Kind, je had wel een ongeluk kunnen krijgen!” zei Jannies moeder. Jannie mocht zelfs overdag het pad achter het bos om door de weilanden niet nemen als ze naar het dorp ging, omdat het zo eenzaam was, maar - „Ziet u wel dat het niks erg is,”

zie Jannie eigenwijs: „Gina kan het zelfs in 't donker vinden, en zij was er nog nooit eerder geweest.”

„Als jij het maar uit je hoofd laat,” zei haar vader, en toen lachten ze allemaal, maar bij Gina ging het nog niet helemaal van harte.

„Ik zal je straks wel even thuisbrengen,” zei Jannies vader; „nu kan ik niet weg, want ik moet melken. Koeien kunnen niet wachten, zie je; mensen desnoods wel. En je vader en moeder zullen niet direct ongerust worden, want die denken toch dat je op het Kerstfeest bent.”

„Moet ik dan weer dat pad langs?” vroeg Gina bezorgd, want zelfs met een groot mens erbij wou ze dat liever niet nog eens, maar ze legden haar uit dat de boerderij vlak bij de straatweg lag. „Jij was anders ook alleen naar het Kerstfeest gegaan, hè Jannie?” zei haar vader. „Maar nu ging het niet, want we zijn maar met ons drieën thuis en de vrouw moet liggen, dus Jannie moet voor 't eten zorgen.”

„Kún je dat?” vroeg Gina verbaasd en Jannies vader zei: „En of, hè meid?” maar Jannie zelf zei een beetje verlegen: „Als moeder zegt hoe ik het doen moet . . .”

Even later gingen ze naar de stal. Van de huiskamer, waar Jannies moeder alleen achterbleef, kwamen ze door een deur in een soort portaal; vandaar leidde een tweede deur naar een gangetje, dat in de stal uitkwam. In het gangetje hing een weeë lucht, die Gina al een hele tijd geroken had sinds ze in de boerderij was, maar nu werd het sterker. In de stal was het zo sterk, dat Gina even haar neus dichtkneep.

Jannies vader zag het. „Ja kind,” zei hij, „dat is stallucht. Waar koeien zijn, is nu eenmaal mest. Wij zijn er zo aan gewend, dat we 't niet meer ruiken, en 't is een gezonde lucht, zeggen ze.”

Gina en Jannie zaten op een bankje naar het melken te kijken. Jannie was eigenlijk best aardig, vond Gina. En niet alleen aardig: ze deed de huishouding en zorgde voor het eten als het nodig was, en bleef daarvoor weg van het Kerstfeest, waar ze toch gráág heengegaan was, maar: „Niks aan te doen,” zei Jannie.

Ze zongen kerstliedjes: „Daar is een Kindeke geboren” en „Komt verwondert u hier, mensen”.

„Heel toepasselijk,” zei Jannies vader van onder een koe.

„Hoe zo?” vroeg Gina.

„Nou - Kerstnacht was toch in een stal.”

„Maar toch niet in zó'n stal?” zei Gina verschrikt.

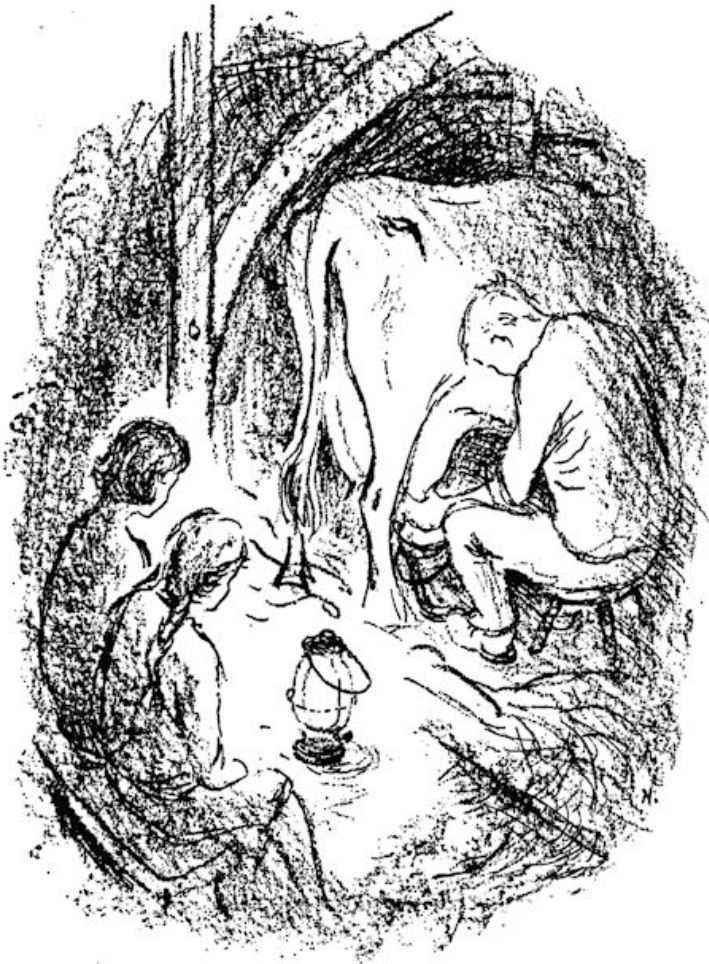
„Je denkt aan de mest en zo? Nou, die zullen daar ook wel geweest zijn. Een stal is een stal, en koeien zijn koeien, en de os was gewoon een stuk vee. En de kribbe was natuurlijk ook niet schoon, daar had 's middags de ezel nog uit gegeten.” „Ik wou dat het hier gebeurd was,” zei Jannie. „Dat had toch best gekund, als we toen geleefd hadden?”

„Maar je vader had ze vast wel in huis gelaten,” zei Gina; „hij liet mij er toch ook in!”

„Da's wat anders,” zei Jannie, „jij bent een vriendinnetje van me,” maar Gina zei: „Dat wist hij toen immers nog niet,” en meteen eroverheen: „Wil je vriendinnetjes met me worden?” Ze had ineens zo'n ontzaglijk verlangen om vriendinnetjes te zijn met dit meisje van school dat voor het eten zorgde in plaats van naar het kerstfeest te gaan en op een boerderij woonde met een stal waar het Kindje Jezus wel geboren had kunnen worden als ze in die tijd geleefd hadden.

„'t Kwam op de aarde voor ons allegaer,” hadden ze zo even gezongen. Voor iedereen: voor haar en voor Jannie, voor vader die soms een schort voor had en voor Jannies moeder die moest liggen, en voor alle kinderen van Meerheuvel . . . voor iedereen was het Kindje Jezus geboren in een boerenstal bij de koeien en de mest, en de kribbe was niet schoon . . .

Jannie had haar hand gepakt. „Graag,” zei ze, „maar dan moet je ook vaak hier komen.”

„Natuurlijk,” zei Gina, „en dan kom je ook bij ons.” En alsof ze het eigenlijk al lang had willen zeggen, gooide ze er in èèn adem achteraan: „Zeg . . . ik heet eigenlijk helemaal niet Gina. Zeg maar gewoon Jennechien tegen me, want zo heet ik, naar mijn grootmoeder, die was ook een boerin.”

Hand in hand zaten ze op het bankje in de stal; het was er warm en gezellig, het gele lamplicht liet hier en daar schemerige hoeken, de koeien snoeven, af en toe rinkelde er een ketting en de melk ruiste met regelmatige stralen in de emmer. En omdat ze niet wisten wat ze direct nog meer moesten zeggen, gingen ze maar weer zingen:

*'t Kwam op de aarde en 't had er geen huis,
't Kwam op de aarde en droeg er zijn kruis.*

Post voor Sankt Aegyð

D. A. CRAMER SCHAAP

Hoog tegen de bergwand ligt Sankt Aegyð. 's Zomers onderhoudt een rammelend busje de verbinding met Lenzbach, maar zodra de sneeuwval begint, is het dorpje van de wereld afgesloten.

Gelukkig dat Ilona Sandor er is.

Na veel zwerven is Ilona in Sankt Aegyð terecht gekomen. Op een goede dag zijn Moeder Sandor en zij op het pleintje uit het busje gestapt. In de herberg „Het Hert” hebben ze wat gegeten. Het was juist in de drukke tijd, dat de mensen uit de stad naar boven komen.

De waardin heeft een praatje met moeder gemaakt over het vele werk en de weinige hulp en het slot van het praatje was, dat ze boven gebleven zijn. Moeder heeft in „Het Hert” een kamer gekregen en daar wonen zij nu. In het „seizoen” zoals dat heet, helpt zij de waardin en 's winters helpt zij de boeren.

Ilona gaat natuurlijk in Sankt Aegyð op school. Zodra de bus uitvalt, maakt zij in haar vrije tijd tweemaal in de week de tocht naar beneden. Daar haalt zij de boodschappen die je boven niet krijgen kunt en ook de post brengt zij mee. Het is anderhalf uur lopen langs steile paden, maar wat doe je al niet om er wat bij te verdienen.